

Escrites per:

Michele Catanzaro

Redactor d'*Omnis cellula*

De copes a l'antiguitat

L'hàbit de fer-se una bona gerra de cervesa és molt més antic del que un es podria imaginar. A Catalunya està arrelat des de fa prop de 5000 anys. De l'arqueologia d'aquesta beguda es va discutir al primer Congrés Internacional sobre la Cervesa a la Prehistòria i l'Antiguitat, que va tenir lloc a la Universitat de Barcelona el dia 5 d'Octubre. Els experts del Programa d'Arqueologia dels Aliments de la UB van convidar els ponents europeus i americans a una copa especial. La beguda s'havia realitzat amb malta d'ordi, mel, i artemísia, una planta utilitzada fa 2500 anys per conservar la beguda. El seu ús el van descobrir els mateixos investigadors, analitzant àmfores ibèriques de diversos jaciments catalans. Juan Carlos Matamala i Jordi Juan Tresserras, coordinadors del programa, van presentar també les dades de les restes de cervesa més antigues trobades a la Península Ibèrica. Aquestes es van trobar a la Cova de Can Sadurní (Begues, Barcelona), una autèntica factoria de cervesa amb sitges, molins i recipients que corresponen al Neolític Postcardial (V aC).

© Maximilian stock

L'energia eòlica presa seriosament

Canvia el vent en tema d'energies alternatives a Catalunya. Diverses iniciatives indiquen que l'energia eòlica apareix com una hipòtesi cada vegada més viable per al Principat. El Departament de Medi Ambient i el Servei Meteorològic de Catalunya van presentar el 9 de novembre el Nou Mapa dels Recursos Eòlics. Una eina fonamental per avaluar les possibilitats del territori respecte a l'ús del vent per generar energia. De fet, el mapa conté informacions sobre el nombre d'hores, la direcció i la força amb la que bufa el vent. Aquest resultat s'ha obtingut aplicant models meteorològics i simulacions a l'ordinador, i comparant-los amb dades dels observatoris meteorològics. La resolució és de 200 metres (es descriuen les característiques del vent en punts separats per aquesta distància) i l'error sobre la força del vent és com a màxim del 6%. Els primers resultats indiquen que les comarques amb més possibilitats són l'Alt i el Baix Empordà, el Baix Ebre, el Baix Camp, la Terra alta, la Ribera d'Ebre, l'Urgell, la Conca de Barberà i les Garrigues. Un estudi de les possibilitats eòliques a nivell local ha portat també a l'Ajuntament de Barcelona a considerar seriosament aquest recurs. La presidenta de la Comissió de Sostenibilitat, Serveis Urbans i Medi Ambient, Imma Mayol, va anunciar el 2 de novembre la construcció d'un parc eòlic al Port Vell de Barcelona. Es considera que les prop de 1600 hores de vent que es registren al port cada any podrien generar una energia superior a la que es consumeix durant el mateix temps a tot el barri de la Barceloneta.

© Ausiàs Acarín

Un dol de fa més de tres mil anys

La mort durant el part més antiga documentada fins ara. El descobriment el va fer un equip d'antropòlegs de l'Universitat Autònoma de Barcelona, estudiant les restes d'una dona de l'Edat del bronze (1500-1000 a.C.). La dona, d'uns 25 o 26 anys, porta un fetus de 37 o 39 setmanes a la cavitat uterina. El fetus està en posició transversa i té el braç dret fora de l'úter. L'aplicació de les tècniques de la moderna obstetrícia ha revelat que els dos varen morir a causa de l'assentament transvers del fetus. Un problema que avui s'hauria resolt amb una senzilla cesària. En aquell temps, però, això va provocar sepsis (infecció), hemorràgia i esgotament de la mare, i aturada cardíaca al fill. És el cas més antic documentat d'una mort per part. Les restes, havien estat trobades fa vuit anys al jaciment «El cerro de las Viñas», a Múrcia. Pertanyen a l'època d'Argàrica, caracteritzada per les inhumacions individuals, realitzades a casa o al perímetre de la ciutat.

© Assumpció Malgosa

© SPL stock

Buscant els *Einsteins* del futur

Una jove de Salou representarà Espanya al Certamen Europeu de Joves Investigadors, que es farà a Moscou el 2005. Mariona Boix, de l'Institut d'Educació Secundària Jaume I de Tarragona, ha elaborat un projecte d'investigació original sobre els residus sòlids urbans del seu municipi, a la costa Daurada. Aquest estudi va ser seleccionat al Congrés de Joves Investigadors, que es va celebrar a Màlaga al novembre. El Congrés, dedicat a descobrir nous talents, va reunir 130 estudiants de secundària entre els més brillants de l'Estat. S'hi van presentar 34 treballs d'investigació científica originals. Amb la Mariona aniran a Moscou també uns estudiants de Gran Canària, que han presentat un estudi sobre una flor groga de l'illa que encara no estava catalogada. Entre d'altres, han estat premiats també un estudi sobre la levitació magnètica fet per alumnes de l'IES Baldiri Aguilera de Barcelona, un altre del mateix centre que tracta dels «sentiments d'ahir i d'avui» (poemes i cançons) i un tercer sobre llenguatges de programació, presentat per alumnes de l'Aula Escola Europea de Barcelona.

De la paella al motor

Oli de cuina reciclat com a carburant pels camions. No es ciència-ficció. A partir del proper any, els camions d'escombraries de Girona funcionaran amb biodiesel. Un carburant produït principalment a partir d'oli de cuina. La mesura afectarà els 42 vehicles que presten servei a la ciutat. Comportarà una reducció d'emissions de diòxid de carboni que pot arribar a les 210 tones cada any. L'oli de cuina serà recollit a la deixalleria de Mas Xirgu. Des d'allà es traslladarà a la planta de processament de Montcada i Reixac. Una vegada que s'hagi transformat en combustible, es portarà a Girona i es distribuirà als camions. L'Ajuntament ha engegat aquest projecte pilot, amb la intenció que, amb el temps, tots als vehicles públics es moguin amb biodiesel. La mesura apareix en un context on el problema de la mobilitat sostenible esdevé cada vegada més urgent. De fet, l'Observatori de la Mobilitat de Catalunya, constituït per la Generalitat el mes Novembre, ha comunicat que entre el 1981 i el 2001 l'ús del transport privat al Principat s'ha doblat.

© Ausiàs Acarín

